

Така сжщо бѣше и въ бѣдната Полша. Идяха Французи, идяха даже Англичани, идяха бѣли Араби, идяха съ пантофи Нѣмцитѣ—идяха, идяха и не достигаха, защото не излизаха изъ къщи. Оржжие носяха отъ Хамбургъ, отъ Страсбургъ, отъ Берлинъ и Лондонъ, и не донисаха защото не изнасяха. Нещастнитѣ въстаници се бияха съ кѣлове или юмруци. Комитетитѣ събираха пари, комитетитѣ даваха отчети, а въстанието дяволитѣ го взели. Такъвъ всѣкога е билъ и ще бѣде порядѣка на работитѣ при демократическото невидимо правителство. Полесно е да се намѣри квадратурата на кръга и да се измисли машина съ непрекъсвано движение, отъ колкото да се добие правда и честни дѣйствиа отъ демократическото невидимо правителство. Богъ не благославя демократията,—у него самийтъ има архангели и ангели, има свѣтци и блаженни; и сатаната не е расположенъ къмъ нея: той толкова години се бие за първенство, за старшето мѣсто въ иерархията.

А пъкъ когато демокрацията съ невидимото правителство полехарчи вдовишкитѣ стогинки и се забърка въ такива расходи, щого тѣхъ не можешъ ги смѣтна даже и на руски сметове, тогава за да се развържатъ нѣкакъ отъ работата, казватъ на довѣрчиийтъ, шамардисанийтъ народъ: върви, бий се, сѣчи, коли! Между това агитаторитѣ, подкрѣпителитѣ, комитетитѣ и комисаритѣ избѣгватъ задъ граница при невидимото правителство и тамъ си умиватъ ржцѣтъ отъ всичко, което се е случило. Като въ будиха хората за бой и като ги хвърлиха на погибель и смъртъ, тѣ изново захващатъ да вълнуватъ умоветѣ, да крѣятъ нови работи. Такова е нескончаелото движение на политическата демократия. Тя може да каже на себе си: *еврика!* защото хората довѣрватъ и служатъ на нея, служатъ върно на нейното кавалерство, въ врѣда на челоувѣчеството.

Така бѣше въ Полша, така бѣше въ Бѣлгария, и сжщото това ще се повтори въ много други мѣста, защото людиетѣ сж добродушни и легковѣрни. Справедливийтъ и дѣятелнийтъ челоувѣкъ имъ се струва да е при-